

Käyttötymisen jalostustarkastus

Rotu		☐ Uros	☐ Narttu
Koiran virallinen nimi		☐ Kastroitu/ Steriloitu	☐ Juoksu/valeraskaus tarkastushetkellä
Syntymäaika	Ikä	Rek.nro	
	v	kk	
Mikrosiru / TM-merkintä	☐ TM tarkastettu, tark. nimi tekstaten		
Tarkastuspaikka	Jalostustarkastaja 1	Kennelliiton jäsennumero	
Tarkastuksen päivämäärä	Jalostustarkastaja 2	Kennelliiton jäsennumero	
Jalostustarkastus suoritettu	☐ Sisätiloissa ☐ Ulkona	Onko koira jalostustarkastettu käyttötymisen osalta aiemmin?	☐ Kyllä ☐ Sisätiloissa ☐ Ulkona ☐ Ei ole

Käyttötymiseen perustuva arviointi

☐ Jalostustarkastus hyväksytty	Jalostuksessa huomioitavaa:	Jalostusvalinnoissa tulee huomioida eläinten hyvinvointiin liittyvien lakien ja asetusten vaatimukset.
☐ Jalostustarkastus suoritettu	Syy:	
☐ Jalostustarkastus hylätty	Syy:	
☐ Jalostustarkastus keskeytetty	Syy:	

Sivu 1/8

Aikuhaastattelu ilman koira

Missä iässä koira on erotettu emostaan pysyvästi?	vuotta	kuukautta	viikkoa	☐ Ei tiedossa
Minkä ikäisenä koira on luovutettu kasvattajalta uuteen kotiin?	vuotta	kuukautta	viikkoa	☐ Jäänyt syntymäkotiin ☐ Ei tiedossa
Minkä ikäisenä koira on tullut ohjaajalle/nykyiselle omistajalle?	vuotta	kuukautta	viikkoa	
Onko koira ollut pentueen ainut pentu?	☐ Kyllä ☐ Ei			
Onko koiralla kokemuksia vieraista ympäristöistä (muu kuin koiran vakituinen oleskeluympäristö) ennen luovuttamista?	☐ Kyllä ☐ Ei	☐ Ei tiedossa		
Missä iässä koira on saanut ensimmäiset kokemuksensa muista ympäristöistä kuin kodistaan/kotipihastaan uuteen kotiin saapumisensa jälkeen?	vuotta	kuukautta	viikkoa	☐ Ei tiedossa
Asuuko koira ohjaajan taloudessa?	☐ Kyllä ☐ Ei	Asuuko pääasiallisesti	☐ Sisällä ☐ Ulkona ☐ Yhtä paljon ulkona ja sisällä	
Onko koira sisällä	☐ Omassa, rajatussa tilassa ☐ Perheen kanssa ☐ Omakotitalo ☐ Kerrostalo ☐ Maalla ☐ Taajamassa ☐ Kaupungissa			
Onko taloudessa muita koiria?	☐ Kyllä ☐ Ei			
Onko koiran kanssa arjessa jotain erityisiä ongelmia?	☐ Kyllä ☐ Ei	Mitä?		
Voiko koiraan koskea turvallisesti?	☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Ei tiedossa			
Jos koiraan ei voi koskea, voiko sen lähellä olla turvallisesti?	☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Ei tiedossa			
Onko koiralla ääniarokkuuksia?	☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Ei tiedossa			
Mitä koiran kanssa harrastetaan? Onko koira koulutettu johonkin tehtävään?				

Jakelu: 1. koiranomistaja, 2. järjestävä yhdistys

v.7. 06.2023

1. IHMISEN KOHTAAMINEN

1.1 Ensikohtaaminen avustajan kanssa		ihanne
a) Koiran käyttäytyminen ennen kontaktitilannetta avustajan kanssa		
S	menee suoraan tervehtimään avustajaa	
N1	on välinpitämätön, rento, voi tutkia ympäristöä	
N2	pyrkii jatkamaan matkaa kiinnittämättä huomiota avustajaan	
OLF	keskittyy vain haisteluun	
Y	on kiinnostunut ainoastaan ympäristöstä	
P1	lieviä merkkejä huolestumisesta tai rauhattomuudesta (voi äännellä, liikkua edestakaisin, liikkua hidastetusti, lipoa suupieliään, vinkua, häntä voi laskea. Voi myös muuttua eleettömämmäksi tai alkaa korostetusti hakea katsekontaktia ohjaajaan)	
P2	välttelee (pyrkii pois päin avustajasta tai ohjaajansa syyliin, painautuu tiiviisti kiinni ohjaajaansa tai pyrkii ohjaajan taakse, häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, sulkeutuu tai passivoituu)	
P3	pelkää voimakkaasti (peräännytyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syyliin, kyyristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää)	
P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä) jalostustarkastus keskeytetään	
A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta	
A2	tuijottaa, murisee ja/tai haukkuu	
A3	haukkuu ja ryntäilee ihmisiä kohti	
A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkiä	
A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki	
XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään	
XM	merkkailee	
b) Aika, jonka kuluessa koira tervehtii oma-aloitteisesti avustajaa		
U30	alle 30 sekuntia	
U59	31–59 sekuntia	
U80	60–80 sekuntia (avustaja on noussut seisomaan huomioimatta koiraa)	
NO	ei tule oma-aloitteisesti ennen kuin avustaja on muuttunut aktiiviseksi kontaktinottajaksi	
c) Koiran käyttäytyminen kontaktitilanteen aikana		
N	koira sietää kosketuksen, ei hakeudu luokse	
SN	koira nuuhkaisee avustajaa, sen jälkeen välinpitämätön	
SY	rennon ystävällinen (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun)	
SR	kiemurtelee (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äännellä tai kääntyä selälleen, hyppiä vasten tai nuolla avustajaa)	
SL	alkaa leikkiä, riehaantuu (katsoo kohti, niiaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)	
P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkuu hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi hieman väistää, mutta antaa koskea. Voi ilmentää myös seuraavia: niiaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, haukottelee, häntä laskee)	
P2	säikähtää tai välttelee (peräännytyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse, ei anna koskea. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua)	
P3	pelkää voimakkaasti (peräännytyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, ei anna koskea, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syyliin, kyyristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää), jatketaan osiosta 3	
P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), jatketaan osiosta 3	
A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta	
A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti	
A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti	
A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä	
A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki	
XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään	
XM	merkkaa avustajan	
Y	osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ympäristöä kohtaan	
O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaansa, suhtautuu koskettamiseen välinpitämättömästi	
EOP	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi	
EOA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	
EAA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	

1.2 Poistuminen ja uudelleen kohtaaminen

a) Koiran käyttäytyminen kohdattaessa

L	lähestyy avustajaa
N	ei lähesty eikä väistä avustajaa
V	väistää avustajaa

b) Koiran käyttäytyminen avustajan yrittäessä koskettaa

N	koira sietää kosketuksen, ei hakeudu luokse
SN	koira nuuhkaisee avustajaa, sen jälkeen välinpitämätön
SY	rennon ystävällinen (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun)
SR	kiemurtelee (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äännellä tai kääntyä selälleen, hyppiä vasten tai nuolla avustajaa)
SL	alkaa leikkiä, riehaantuu (katsoo kohti, niaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)
P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkuu hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi hieman väistää, mutta antaa koskea. Voi ilmentää myös seuraavia: niaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, haukottelee, häntä laskee)
P2	säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse, ei anna koskea. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua)
P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, ei anna koskea, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syyliin, kyristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää), jatketaan osiosta 3
P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), jatketaan osiosta 3
A1	asento jäykkä, tuijottaa, korvat voivat nousta
A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti
A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti
A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä
A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki
XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään
XM	merkkää avustajan
Y	osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ympäristöä kohtaan
O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaansa, suhtautuu koskettamiseen välinpitämättömästi
EOP	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
EOA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
EAA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi

1.3 Avustaja houkuttelee koiran mukaansa

L	koira lähtee heti mukaan
LH	koira lähtee avustajan mukaan vähällä houkuttelulla
LV	koira lähtee mukaan runsaalla houkuttelulla
LO	pyrkii välillä ohjaajan luo, välillä kulkee avustajan mukana
LK	koira lähtee mukaan, mutta kieltäytyy myöhemmin etenemästä (voi ilmetä myös pakenemisena) tai alkaa kiskoa voimakkaasti kohti ohjaajaa
LE	koira ei lähde mukaan
EAG	osio keskeytetään, koska koira haukkuu ja/tai murisee ja/tai näyttää hampaita, roikkuu avustajan vaatteissa hampaillaan tai uhkailee avustajaa
EOP	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
EOA	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
EAA	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi

2. KÄSITELTÄVYYS

2.1 Käyttäytyminen käsittelytilanteessa

SN	koira suhtautuu välinpitämättömästi käsittelyyn eli sen käytös ei muutu lainkaan
SY	on rennon ystävällinen (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun)
SR	kiemurtelee (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äännellä tai kääntyä selälleen, hyppiä vasten tai nuolla avustajaa)
SL	alkaa leikkiä, riehaantuu (katsoo kohti, niaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)
P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkuu hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi hieman väistää, mutta antaa koskea. Voi ilmentää myös seuraavia: niaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, haukottelee, häntä laskee)
P2	säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse, ei anna koskea. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passivoitua).
P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, ei anna koskea, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syyliin, kyristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää)

P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhystymisenä)
A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta
A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti
A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti
A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä
A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki
XR	rapsuttaa, nuolee tms. itseään
XM	merkkää avustajan
Y	osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ympäristöä kohtaan
O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaansa, suhtautuu käsittelyyn välinpitämättömästi
EOP	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
EOA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
EAA	koskettamisen yrittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi

2.2 Koira antoi koskea

KH	huuliin	KE	etujalkoihin	KT	takajalkoihin
KK	korviin	KR	rintaan	KN	häntään
KL	lapaan	KS	selkään		

3. JAHTAAMINEN

3.1 Koiran käyttäytyminen palloa heitettäessä

P	pyrkii pois päin pallosta tai jää haukkumaan paikoilleen tai peräytyen
N	ei kiinnostu pallosta, voi katsoa palloa
H1	osoittaa lievää kiinnostusta, ei mene pallolle asti tai menee hitaasti pallon luokse
H2	jää vaanimaan ja tuijottamaan palloa
H3	lähtee pallon perään, mutta keskeyttää ajon, juoksee pallon ohi tai jättää pallon nuuhkimatta sitä
H4	lähtee pallon perään, pallon pysähtyessä nuuhkii sitä
H5	lähtee pallon perään, tarttuu siihen ja päästää irti (voi tarttua uudestaan)
H6	lähtee pallon perään, tarttuu siihen ja pitää siitä kiinni (kunnes ohjaaja irrottaa pallon) tai kantaa palloa, voi tuoda sen ohjaajalle
H7	lähtee pallon perään, tarttuu siihen ja ravistelee sitä
HP8	osiota ei suoriteta loppuun, koska koira pelkää voimakkaasti, <i>jatketaan osiosta 4</i>
EOP	heittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi
EOA	heittäminen jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi
EAP	heittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi
EAA	heittäminen jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi

3.2 Ohjaaja leikittää koira pallolla

P	koira pyrkii pois päin ohjaajasta tai jää haukkumaan paikoilleen tai peräytyen
N	ei kiinnostu, voi katsoa palloa
HL1	kiinnostuu, tutkii palloa
HL2	jää vaanimaan ja tuijottamaan palloa
HL3	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, mutta menettää pian kiinnostuksensa
HL4	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, tarttuu siihen ja päästää irti (voi tarttua uudestaan)
HL5	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, tarttuu siihen ja pitää siitä kiinni kunnes ohjaaja irrottaa pallon
HL6	alkaa leikkiä ohjaajan kanssa pallolla, tarttuu siihen ja ravistelee sitä
HLS	alkaa leikkiä pallolla itse, eikä halua leikkiä sillä ohjaajan kanssa
A1	asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta
A2	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää ihmistä kohti
A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää ihmistä kohti
A4	hyökkää ja puree niin, ettei jää jälkeä

A5	hyökkää ja puree niin, että jää jälki	
FIX	käytös osion päätyttyäkin muuttunutta/käytös jää päälle	
EOP	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi	
EOA	osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	
EAP	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi	
EAA	osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	

4. AKTIIVISUUS/PASSIIVISUUS

RE	rauhaton: liikkuu levottomasti, voi läähättää, äännellä, hyppiä ohjaa vasten, rapsuttaa, nuolla itseään tms.	
AK	aktiivinen: puuhastelee tai nuuhkii ympäristöä rauhallisesti koko ajan	
N	rauhallinen: voi istua, seistä tai maata, voi tutkia ympäristön kertaalleen	
PA	passiivinen: ei kiinnostu mistään	
NR1	aluksi rauhallinen, rauhattomuus lisääntyy hieman	
NR2	aluksi rauhallinen, rauhattomuus lisääntyy selvästi	
REN	aluksi rauhaton, sitten rauhoittuu	
MX	ajoittain rauhaton, ajoittain rauhallinen	
P	pelkää tai on jännittänyt (taakse vetäytynyt kehon asento, voi hakeutua ohjaajan luo tai pyrkiä pakoon, haukkua tms.)	
PV	osiota ei suoriteta loppuun, koska koira pelkää voimakkaasti	

5. VIERAS KOIRA

Koiran käyttäytyminen sen havaitessa vieraan koiran

N	rento, käytös ei juuri muutu (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun tai uteliaasti kohti)	
S	osoittaa selvää kiinnostusta tutustumiseen (heiluttaa häntää, pyrkii kohti, voi vinkua tai haukahtaa, katsoo kohti, katsoo vuoronperään ohjaajaa ja vierasta koiraa, niiaa etuosalla, kauhoo etutassuillaan)	
S2	osoittaa voimakasta kiinnostusta toista koiraa kohtaan (heiluttaa häntää, kiskoo ja riuhtoo kohti, voi haukkua, voi hyppiä, voi nousta kahdelle jalalle)	
P1	lieviä merkkejä huolestumisesta (jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, häntä laskee, voi liikkua hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi myös nuuhkia maata, katsella pois päin, haukotella, nostaa toistuvasti jalkaa, istahtaa, kääntyä selin, ottaa remmin suuhunsa tms.)	
P2	säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkua, voi passivoitua).	
P3	pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyyristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää)	
P4	pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä)	
A1	asento jäykkä, tuijottaa, etupainoinen kehon asento, karvat voivat nousta	
A2	näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkua, ottaa askelia kohti vierasta koiraa, tuijottaa, karvat voivat nousta	
A3	napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkua, hyökkää kohti	
A4	hyökkää voimakkaasti vierasta koiraa kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, karvat pystyssä)	
A5	vihainen (tilanteeseen nähden suhteetonta hyökkäämistä tai hallitsematonta raivoa)	
A05	hyökkää ja puree ohjaajaansa	
H	vaanii, metsästää tai paimentaa (katse kiinnittynyt vieraaseen koiraan, madaltunut pään tai kehon asento, mutta karvat eivät ole pystyssä, voi haukkua)	
O	huomioi herkeämättömästi vain ohjaansa	
FIX	ei palaudu, käytös jää päälle	
EOH	osiota ei suoriteta ohjaajan päätöksestä	
EAR	osiota ei suoriteta tarkastajan päätöksestä	

6. EPÄTAVALLISET ALUSTAT

Ritiiä	Pleksi	
6.1	6.2	a) Käyttäytyminen alustalle mennessä
	LN	astuu alustalle epäröimättä ja ilman houkuttelua huomioiden alustan tai kiinnittämättä siihen huomiota
	LH	astuu alustalle epäröimättä sanallisen houkuttelun jälkeen
	LP	astuu alustalle epäröiden ilman houkuttelua
	LPH	astuu alustalle epäröiden sanallisen houkuttelun jälkeen
	LH2	astuu alustalle vasta makupalan avulla
	P	ei astu alustalle

		EOH osiota ei suoriteta ohjaajan päätöksestä		
		EAR osiota ei suoriteta tarkastajan päätöksestä		
b) Rentous alustalle mennessä				
		N ei pelkoa tai huolestumista (ryhti ja hännän asento normaali)		
		P1 hyvin lieviä merkkejä huolestumisesta tai välttelystä (ryhti lievästi matala, jäykkä tai takakenoinen, liikkuu hitaasti, voi pysähdellä hetkeksi, voi lipoa suupieliään, hieman taakse vetäytyneet suupielet tms.)		
		P2 selviä merkkejä välttelystä (pysähtyy, yrittää kiertää tai hypätä alustan yli, heittäytyy selälleen tai tarjoaa oheistoimintoja välttääkseen alustalle menon, kuten istuu, menee maahan, kierii, antaa tassua tms.)		
		P3 pelokas (kyyristelee, häntä tiukasti koipien välissä, saattaa pyrkiä pakoon tai omistajan syliin, voi läähättää tai passivoitua, tärstä, äännellä voimakkaasti), jatetaan seuraavasta alustasta/osiota 7		
		P4 erittäin voimakkaasti pelokas (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), jatetaan seuraavasta alustasta/osiota 7		
c) Käyttäytyminen alustalla ollessa				
		N koira pysyy alustalla itse tai ohjaajan on helppo saada koira jäämään alustalle		
		H ohjaaja joutuu käyttämään runsaasti houkuttelua saadakseen koiran jäämään alustalle		
		VL koira poistuu alustalta, tulee helposti takaisin		
		VH2 koira poistuu alustalta, tulee takaisin vain runsaasti houkuteluna		
		VP koira poistuu alustalta, eikä tule takaisin runsaallakaan houkuttelulla		
		EP ei mennyt alustalle		
d) Rentous alustalla ollessa				
		N koira on rento (alusta ei näytä vaikuttavan koiran käyttäytymiseen)		
		P1 koira jännittää hieman (ryhti lievästi matala, jäykkä tai takakenoinen, voi lipoa suupieliään tai nostella tassujaan, hieman taakse vetäytyneet suupielet tms.)		
		P2 koira on jännittynyt (kyyristelee, häntä koipien välissä, saattaa pyrkiä omistajan syliin, voi läähättää tai passivoitua, tärstä, voi äännellä)		
		P3 koira ei mennyt alustalle		

7. IHMISJOUKKO

7.1	7.2	7.3	7.1 Kävelevät ihmiset rivissä	7.2 Juoksevat ihmiset rivissä	7.3 Oudot ihmiset rivissä
			N koira kulkee rennosti ohjaajan edessä, takana tai sivulla, voi huomioida avustajat (korvat rennot, normaali ryhti, liikkumisnopeudessa ei muutoksia)		
			S yrittää päästä nuuhkimaan avustajia		
			SR yrittää lähestyä avustajia kiemurrellen (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äännellä tai kääntyä selälleen)		
			SL yrittää lähestyä avustajia riehakkaasti (katsoo kohti, voi äännellä, niiaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)		
			P1 lieviä merkkejä huolestumisesta (liikkumisnopeus ja/tai -asento muuttuu, voi hetkellisesti siirtyä lähemmäs ohjaajaa tai ohjaajan taakse, pysähtyä hetkeksi, hidastaa, jännittyä tai kaartaa. Voi vilkuilla avustajia, lipoa suupieliään, ryhti madaltuu, häntä laskee. Voi äännellä ja/tai hyppiä ohjaajaa vasten.)		
			P2 säikähtää tai välttelee (siirtyy ohjaajan taakse, voi pysähdellä, häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, saattaa päilyillä, läähättää tai haukkua).		
			P3 pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyyristelee, häntä tiukasti koipien välissä, tärisee, läähättää), jatetaan osasta 8		
			P4 pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), jatetaan osasta 8		
			A1 jäykistyy, tuijottaa, karvat voivat nousta		
			A2 napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, ei hyökkää kohti		
			A3 napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti		
			A4 hyökkää voimakkaasti avustajia kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, karvat pystyssä)		
			A5 vihainen (tilanteeseen nähden suhteetonta hyökkäämistä tai hallitsematonta raivoa)		
			A05 hyökkää ja puree ohjaajaansa		
			H vaanii, metsästää tai paimentaa (katse kiinnittynyt vieraisiin ihmisiin, madaltunut pään tai kehon asento, mutta karvat eivät ole pystyssä, voi haukkua)		
			O osoittaa voimakasta kiinnostusta vain ohjaajaa kohtaan		
			FIX ei palaudu, käytös jää päälle		
			EOP osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi		
			EOA osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi		
			EAP osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi		
			EAA osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi		

7. IHMISJOUKKO

7.4		7.5	7.6	7.4 a) Ihmiset ympyrässä katsomatta koiraa	7.5 Ihmiset ympyrässä astuvat kohti koiraa
a)	b)			7.4 b) Ihmiset ympyrässä katsovat koiraa	7.6 Ihmiset liikkuvat ympyrässä
				N rento, käytös ei juuri muutu (korvat rennot, normaali ryhti, paino tasaisesti kaikilla jaloilla, häntä voi heilua rennosti, voi katsoa hieman sivuun tai uteliaasti kohti)	
				S yrittää päästä nuuhkimaan avustajia	
				SR yrittää lähestyä avustajia kiemurrellen (ryhti madaltunut, korvat takana, voi äännellä tai kääntyä selälleen)	
				SL yrittää lähestyä avustajia riehakkaasti (katsoo kohti, voi äännellä, niaa etuosalla, läppää tassuillaan, läähättää innostuneesti, loikkii, pyrähtelee tms.)	
				P1 lieviä merkkejä huolestumisesta (jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, häntä laskee, voi liikkua hitaasti ja jännittyneesti, hännän liike jännittyen, voi myös nuuhkia maata, katsella pois päin, haukotella, nostaa toistuvasti jalkaa, istahtaa, kääntä selin, ottaa remmin suuhunsa, alkaa hakea katsekontaktia ohjaajaan tms.)	
				P2 säikähtää tai välttelee (perääntyy, väistää tai siirtyy ohjaajan taakse. Häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, voi passiivitua).	
				P3 pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyyristelee, häntä tiukasti koipienvälissä, tärisee, läähättää), jatketaan osasta 8	
				P4 pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), jatketaan osasta 8	
				A1 asento jäykkä, tuijottaa, etupainoinen kehon asento, karvat voivat nousta	
				A2 näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, voi ottaa askelia kohti avustajia, tuijottaa, karvat voivat nousta	
				A3 napsii ilmaa ja/tai näyttää hampaita ja/tai murisee ja/tai haukkuu, hyökkää kohti	
				A4 hyökkää voimakkaasti avustajia kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, karvat pystyssä)	
				A5 vihainen (tilanteeseen nähden suhteetonta hyökkäämistä tai hallitsematonta raivoa)	
				AO5 hyökkää ja puree ohjaajaansa	
				H vaanii, metsästää tai paimentaa (katse kiinnittynyt ihmiseen, madaltunut pään tai kehon asento, mutta karvat eivät ole pystyssä, voi haukkua)	
				O huomioi herkeämättömästi vain ohjaajaansa	
				FIX ei palaudu, käytös jää päälle	
				EOP osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä pelon vuoksi	
				EOA osio jätettiin kokonaan väliin ohjaajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	
				EAP osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä pelon vuoksi	
				EAA osio jätettiin kokonaan väliin tarkastajan päätöksestä aggressiivisuuden vuoksi	

Sivu 7/8

8. ÄÄNET

8.1	8.2	8.3	8.4	8.1 Käyttäytyminen pillin soidessa	8.2 Käyttäytyminen koputettaessa kattilankantta vasaran varrella
				8.3 Käyttäytyminen koputettaessa kattilankantta vasaralla	8.4 Käyttäytyminen poran käydessä
				L koira menee uteliaasti ääntä kohti (ryhti ja hännän asento rentoja)	
				N käyttäytyminen ei muutu (ryhti ja hännän asento eivät muutu, liikkumisnopeudessa ei muutoksia, koira voi havaita äänen)	
				P1 lieviä merkkejä huolestumisesta (kulkee ohjaajan mukana, mutta liikkumisnopeudessa tai -asennossa tapahtuu lieviä muutoksia. Voi ilmentää myös seuraavia: niaa ja/tai säpsähtää, jäykistyy hetkeksi, lipoo suupieliään, korvat takana, vinkuu, häntä laskee. Voi myös muuttua eleettömämmäksi tai alkaa hakea katsekontaktia ohjaajaan)	
				P2 säikähtää tai välttelee, selviä liikkumisnopeuden tai asennon muutoksia (kuten väistää kaartamalla, siirtyy ohjaajan taakse, aloittaa "stressivedon" äänestä pois päin, painautuu ja/tai hyppiä ohjaajaa vasten tai pysähtyy, häntä painuu alas, ryhti madaltuu voimakkaasti, voi ilmentää myös seuraavia: pälyilee, läähättää tai haukkuu, sulkeutuu tai passiivituu), osiota 8.3 ei suoriteta	
				P3 pelkää voimakkaasti (perääntyy, pakenee tai kieltäytyy etenemästä, pyrkii voimakkaasti ohjaajan syliin, kyyristelee, häntä tiukasti koipienvälissä, tärisee, läähättää), äänet-osio keskeytetään	
				P4 pelkää erittäin voimakkaasti (yrittää paeta paniikinomaisesti, voi ilmetä myös paikoilleen lyyhistymisenä), äänet-osio keskeytetään	
				A1 asento jäykkä, tuijottaa, karvat voivat nousta	
				A2 tuijottaa, murisee ja/tai haukkuu	
				A3 haukkuu ja ryntäilee ääntä kohti	
				A4 hyökkää voimakkaasti ääntä kohti (kiihtynyt, ei rauhoitu, voi haukkua, karvat pystyssä)	
				AO5 hyökkää ja puree ohjaajaansa	
				FIX ei palaudu, käytös jää päälle	
				EOH osiota ei suoriteta ohjaajan päätöksestä	
				EAR osiota ei suoriteta tarkastajan päätöksestä	

